

Koninklijke Scholengemeenschap

**Schoolondersteuningsprofiel
Koninklijke Scholengemeenschap (KSG)
2017-2018**

APELDOORNS VOORTGEZET
OPENBAAR ONDERWIJS

Inhoudsopgave

1. Inleiding	2
2. Algemene gegevens	2
2.1. Contactgegevens	2
2.2. Onderwijsvisie / schoolconcept	2
2.3. Kengetallen	3
3. Basisondersteuning en extra ondersteuning	3
3.1. Basisondersteuning en extra ondersteuning	4
3.2. Welke leerling kan niet begeleid worden binnen de school?	20
3.3. Symbiose arrangementen (categorie 3)	21
3.4. Onderwijsondersteuningsstructuur	21
4. Conclusie en ambitie	30
5. Ontwikkelagenda	30

1. Inleiding

In dit Schoolondersteuningsprofiel (SOP) worden alle gegevens opgenomen die relevant zijn voor de ondersteuningsstructuur op de Koninklijke Scholengemeenschap Apeldoorn. We hanteren daarbij het format van het Samenwerkingsverband, zodat alle zakelijke gegevens en beschrijvingen tussen alle scholen vergelijkbaar en “stapelbaar” zijn in een totaaloverzicht. Aan de hand van dit totaaloverzicht bepaalt het samenwerkingsverband of een continuüm van ondersteuning wordt aangeboden en of aan de zorgplicht voor passend onderwijs voor iedere leerling wordt voldaan. Zie hiervoor ook het Ondersteuningsplan van het Samenwerkingsverband VO 2505.

2. Algemene gegevens

2.1. Contactgegevens

Naam school: Koninklijke Scholengemeenschap
Adres: Jhr. Mr. G.W. Molleruslaan 42, 7316 AW, Apeldoorn
Telefoonnr.: 055 5212655
E-mail: info@ksg-apeldoorn.nl
Website: www.ksg-apeldoorn.nl

2.2. Onderwijsvisie / schoolconcept

De ondersteuning van leerlingen op de KSG vloeit voort uit de missie van de school. Deze is als volgt geformuleerd: *Waar staan we als Koninklijke scholengemeenschap voor?*

Jonge, actieve wereldburgers die zich betrokken voelen, verantwoordelijkheid leren nemen en met ambitie hun talenten maximaal ontwikkelen. Dat is wat we willen bereiken met onze leerlingen. Daarom staan we voor sterk onderwijs in een veilige leeromgeving waar leren en de leerlingen centraal staan. We bieden regulier en tweetalig onderwijs en onderscheiden ons met een internationalisering en sportactief profiel. We richten ons op de wereld van morgen.

De KSG is een openbare scholengemeenschap voor mavo, (Up2) havo, (tweetalig) vwo. Alle leerlingen op de KSG hebben recht op ondersteuning. Deze helpt de leerling zich te ontwikkelen op cognitief en op sociaal-emotioneel gebied en met betrekking tot het maken van studie- en beroepskeuzes.

Uitgangspunt van de ondersteuning is: *omgaan met verschillen.*

Doel van de ondersteuning is: *het helpen van alle leerlingen de opleiding met optimale resultaten in een prettige en veilige omgeving te doorlopen*

2.3. Kengetallen

	2014-2015	2015-2016	2016-2017
Totaal aantal leerlingen	1224	1221	1366
Aantal leerlingen mavo	256	255	263
Aantal leerlingen havo (incl. Up2havo)	455	havo: 404 up2havo: 50	havo: 579 up2havo: 120
Aantal leerlingen tvwo	513	vwo: 258 tvwo: 254	vwo: 276 tvwo: 248
Aantal leerlingen intern Zorgteam	66	64	75
Aantal leerlingen ondersteuningsteam	8	26	28
Leerlingen die zijn afgestroomd:			
Drop-out	2	1	1
Schakelvoorziening	1	2	2
Anders (3milieusvoorziening)	1	1	-
Leerlingen die zijn ingestroomd:			
OSCAR	2	n.v.t.	n.v.t.
Leerlingen met interne extra ondersteuning:			
Cluster 4 problematiek	12	20	22
Cluster 3 problematiek	5	6	6
Cluster 2 problematiek	-	1	2
Cluster 1 problematiek	1	1	1

3. Basisondersteuning en extra ondersteuning

In het kort verstaan we onder basisondersteuning de door het SWV afgesproken preventieve en licht curatieve interventies die:

- eenduidig gelden voor het gehele samenwerkingsverband
- onder regie en verantwoordelijkheid van de school vallen
- waar nodig uitgevoerd worden met inzet van expertise van andere scholen
- soms met inzet van ketenpartners worden uitgevoerd
- zonder indicatiestelling en op het overeengekomen kwaliteitsniveau planmatig worden uitgevoerd

De extra ondersteuning omvat alle vormen en combinaties van onderwijs, ondersteuning en/of zorg die de basisondersteuning overstijgen. De grens tussen basisondersteuning en extra ondersteuning wordt door het samenwerkingsverband bepaald. Aan de bovenkant wordt de extra ondersteuning begrensd door het beschikbare budget van het samenwerkingsverband.

3.1. Basisondersteuning en extra ondersteuning

Hieronder een overzicht van de basisondersteuning en extra ondersteuning die op de KSG aangeboden wordt.

1. Aanpassing onderwijssituatie

A. Oog voor elke leerling.

Categorie 1: basisarrangementen (Basisondersteuning)	Categorie 2: onderwijsondersteuningsarrangementen (Extra ondersteuning)
Een klassenleraar ziet zijn mentorleerling meerdere keren per week in een lessituatie.	Voor elke leerling met extra ondersteuning wordt er een OPP opgesteld, vinden er gesprekken plaats met ouders en wordt het docententeam geïnformeerd over de ondersteuning die de leerling nodig heeft. Het OPP wordt opgesteld in overleg met de leerling, ouders de mentor en eventueel de afdelingsleider.
De mentor begeleidt leerlingen individueel en bouwt een vertrouwensband op met de leerling. De leerling kan met vragen of zorgen bij zijn mentor terecht.	Afhankelijk van de afspraken die zijn vastgelegd in het OPP kan een leerling wekelijks in een gesprek met iemand van het ondersteuningsteam doelgerichte ondersteuning krijgen. De frequentie van de gesprekken wordt in overleg met de leerling en ouders bepaald op basis van de ondersteuningsbehoefte van de leerling.
De leerling heeft een vast aanspreekpunt binnen de school, waar hij dagelijks op terug kan vallen. Wanneer de mentor afwezig is, kan een leerling met vragen bij de afdelingsleider terecht.	De leerling kan gebruik maken van een orthopedagoog/psycholoog wanneer hij behoefte heeft aan vertrouwelijke gesprekken of aan structurele en intensieve gesprekken.
Een mentor voert regelmatig geplande gesprekken (individueel) met de leerling. Indien nodig kunnen er wekelijks doelgerichte gesprekken plaatsvinden.	
De mentor stelt met leerling en ouders doelen op, waar in gesprekken aan gewerkt wordt.	
De mentor geeft erkenning en begrip voor belemmeringen en beperkingen van leerlingen.	
De mentor geeft de leerling het gevoel er niet alleen voor te staan op school.	
De docent kent de leerlingen die hij lesgeeft bij naam.	
De leerling kan gebruik maken van een leerlingbegeleider/vertrouwenspersoon/schoolgericht maatschappelijk werker wanneer hij behoefte heeft aan vertrouwelijke gesprekken.	

B. De leerling heeft behoefte aan positieve aandacht, stimulans en feedback.

Categorie 1: basisarrangementen (Basisondersteuning)	Categorie 2: onderwijsondersteuningsarrangementen (Extra ondersteuning)
De mentoren en docenten geven feedback op concreet waarneembaar gedrag.	Voor leerlingen met extra individuele behoefte aan positieve aandacht, stimulans en feedback kan er een OPP opgesteld worden.
De mentoren en docenten benoemen positief gedrag en stimuleert dit zoveel mogelijk (belonen/complimenteren).	Voor leerlingen met specifieke ondersteuningsbehoeften bestaat de mogelijkheid het onderwijsprogramma aan te passen, binnen de kaders van het PTA en de geldende exameneisen.
De mentoren en docenten kunnen feedback timen, afgestemd op de ondersteuningsbehoefte van de leerling.	Structurele, individuele begeleiding van de leerling en regelmatige gesprekken met ouders zijn mogelijk.
De mentoren en docenten stimuleert de leerling bij het werken aan zijn doelen en bij het laten zien van positief gedrag.	
De mentor heeft oog voor wat er speelt in het leven van de leerling en communiceert dit met de andere docenten indien nodig.	
De mentor en docenten bespreken met leerlingen attributie van succes, (positieve interne attributie).	
De mentor en docenten bevestigen dat fouten maken mag.	
De mentor en docenten bevestigen positieve/helpende gedachten.	
De mentor helpt de leerling reële doelen te stellen ten aanzien van schoolpresteren.	

C. De leerling heeft behoefte aan sturing van gedrag.

Categorie 1: basisarrangementen (Basisondersteuning)	Categorie 2: onderwijsondersteuningsarrangementen (Extra ondersteuning)
Er zijn positief geformuleerde gedragsregels voor de diversiteit aan onderwijssituaties en deze zijn bekend bij leerlingen en docenten. Er is een gedragscode opgesteld waarin beschreven staat hoe we binnen school met elkaar omgaan. Docenten en medewerkers benoemen en stimuleren positief gedrag.	Er is de mogelijkheid om expertise (bijvoorbeeld individuele begeleiding en observaties tijdens de les) in te zetten om de leerling individueel te helpen inzicht te krijgen in zijn gedrag, oorzaak-gevolg te leren herkennen en vaardigheden te vergroten.
De docenten zijn in staat helder te benoemen wat er verwacht wordt in het gedrag van de leerling en kunnen daar gericht feedback op geven. Feedback wordt gegeven op concreet waarneembaar gedrag.	Er is in uitzonderlijke situaties tijdelijk de mogelijkheid een leerling op te vangen op een rustige plek, waarbij er een begeleider aanwezig is die met de leerling kan spreken. Het KSG beschikt niet over een time-out voorziening die structureel bemenst is. Voor leerlingen die een time-out nodig

	hebben wordt op basis van de individuele ondersteuningsbehoeften gezocht naar een tijdelijke time-out mogelijkheid, bijvoorbeeld in de mediatheek of bij één van de leden van het ondersteuningsteam.
De docent of medewerker maakt oogcontact met de leerling wanneer de leerling wordt aangesproken op gedrag.	Er is de mogelijkheid om (met de leerling) een voorlichting te geven aan de klas over ondersteuningsbehoeften van de leerling waar het gaat om extra ondersteuning.
Docenten hanteren een vriendelijke, doch duidelijke aanspreektoon.	Indien specifieke ondersteuningsbehoeften van een leerling hierom vragen kan een individuele begeleider meedenken in het afwijken van bestaande regels.
Docenten zijn in staat een zakelijke, neutrale en rustige benadering te hanteren bij ongewenst gedrag. Leerlingen worden direct op (ongewenst) gedrag aangesproken.	Voor leerlingen met extra ondersteuning wordt er een OPP opgesteld.
Een docent kan naast de algemene gedragsafspraken maatwerk bieden aan een individuele leerling. Het docententeam bespreekt de aanpak van de leerling in de leerlingbespreking, zodat deze eenduidig is.	Er is de mogelijkheid tot regelmatige gesprekken met ouders en het aanpassen van het onderwijsprogramma ter bevordering van schoolgang (binnen de geldende kaders van het PTA en de exameneisen).
De docenten en afdelingsleiders zijn in staat consequent regels te hanteren. Er zijn afspraken gemaakt over de aanpak van gedragsproblemen in de klas en in vrije situaties.	
De docenten hebben kennis van groepsdynamica, zodat zij het functioneren van groepen kunnen bevorderen en conflictsituaties waar mogelijk voorkomen kunnen worden.	
Er is de mogelijkheid voor een leerling om onder toezicht binnen de school, even tot rust te komen, of als sanctie uit de les gestuurd te worden en opgevangen te worden.	
Op basis van gemaakte afspraken met een leerling en het docententeam mag een leerling ervoor kiezen om even uit de les te stappen en op een rustige plek in de school verder te werken.	
Docenten zijn op de hoogte van de geldende time-out procedure en hanteren de gemaakte afspraken (aanleiding, time-out, nagesprek, vervolg).	
Op basis van een leerlingbespreking kunnen er voor een leerling specifieke afspraken gemaakt worden omtrent het aanspreken van de leerling op zijn gedrag en de daarop volgende afspraken.	

Docenten kunnen afspraken maken met een leerling over een specifiek teken als signalering van ongewenst gedrag.	
Het schoolklimaat wordt periodiek onderzocht, geëvalueerd en getoetst.	
Op de website is het pestprotocol te vinden waarnaar gehandeld wordt.	

D. De leerling heeft behoefte aan controle van de schoolgang.

Categorie 1: basisarrangementen (Basisondersteuning)	Categorie 2: onderwijsondersteuningsarrangementen (Extra ondersteuning)
Onze school handelt actief volgens een verzuimprotocol. Het protocol wordt jaarlijks geëvalueerd met de leerplichtambtenaar.	Voor elke leerling met extra ondersteuning wordt er een OPP opgesteld, vinden er gesprekken plaats met ouders en wordt het docententeam geïnformeerd over de ondersteuning die de leerling nodig heeft.
Absenties worden elk lesuur geregistreerd in het leerlingvolgsysteem.	
Absentieregistratie wordt regelmatig gecontroleerd op zorgwekkend verzuim en signaalverzuim.	
Bij afwezigheid van een leerling, zonder bericht van ouders, wordt dezelfde dag met ouders en/of leerling gebeld.	
Als een leerling ziek wordt onder schooltijd, meldt hij zich bij de receptie/conciërge en worden ouders gebeld. Met ouders wordt overlegd of de leerling naar huis kan komen.	
De school signaleert ziekteverzuim en treedt in gesprek met ouders wanneer dit veel voorkomt.	
De leerling wordt, met toestemming van ouders/verzorgers, besproken in het Kernteam zodra er sprake is van zorgwekkend ziekteverzuim.	
We hebben vastgelegde, consequente maatregelen bij ongeoorloofd verzuim (volgens procedure verzuim).	
De leerplichtambtenaar wordt snel ingeschakeld bij vermoedens van signaalverzuim en ongeoorloofd verzuim.	
De mentor, afdelingsleider en/of leerplichtambtenaar gaan in gesprek met de leerling en ouders om te achterhalen wat de oorzaak is van het ziekteverzuim. Bij frequent ziekteverzuim wordt de ondersteuningscoördinator ingelicht.	
Bij onduidelijkheid over oorzaak van verzuim overlegt OC met Leerplichtambtenaar, schoolarts	

en schoolgericht maatschappelijk werker (Kernteam) om de aard van het verzuim te kunnen duiden en te kunnen meedenken in de oplossing om te voorkomen dat de leerling teveel lesstof mist.	
Indien nodig kan een leerling een aangepast lesrooster krijgen, binnen de kaders van de Onderwijs Inspectie.	

E. De leerling heeft behoefte aan hulp bij concentratie en motivatie.

Categorie 1: basisarrangementen (Basisondersteuning)	Categorie 2: onderwijsondersteuningsarrangementen (Extra ondersteuning)
De docent signaleert wanneer een leerling snel afgeleid is, vluchtgedrag vertoont of motivatieproblemen aanwezig zijn.	Voor leerlingen met extra ondersteuning wordt er een OPP opgesteld, vinden er gesprekken met ouders plaats en wordt het docententeam geïnformeerd over de ondersteuningsbehoeften van de leerling.
Docenten stimuleren een actieve werkhouding.	
De docenten interveniëren actief met als doel de leerling op gang te helpen bij motivatie en/of concentratieproblemen.	
De docenten zijn in staat gebrek aan motivatie te zien als een proces, waar actief aan gewerkt kan worden.	
De docenten hebben kennis van mogelijke interventies die concentratie en motivatie bevorderen.	
De docenten zijn in staat af te wijken van hun lesplan (binnen de grenzen van het PTA), wanneer de leerling daar om vraagt.	
Er is de mogelijkheid medicatiegebruik ter bevordering van concentratie te monitoren op school.	

F. De leerling heeft behoefte aan ondersteuning in het nemen van verantwoordelijkheid.

Categorie 1: basisarrangementen (Basisondersteuning)	Categorie 2: onderwijsondersteuningsarrangementen (Extra ondersteuning)
De mentor overlegt met ouders/verzorgers over praktische zaken als schoolboeken, gymspullen e.d.	Voor elke leerling met extra ondersteuning wordt er een OPP opgesteld, vinden er gesprekken plaats met ouders en wordt het docententeam geïnformeerd over de ondersteuning die de leerling nodig heeft.
De mentor leert de leerling hoe hij zijn schoolspullen op orde moet hebben en houden.	

De mentor coacht de leerling waar hij wat moet regelen en hoe hij dit kan aanpakken.	
Leerlingen worden gestimuleerd zelf verantwoordelijkheid te nemen in het maken van huiswerk, leren voor toetsen, organiseren van taken etc.	
Er is een decaan beschikbaar om leerlingen te begeleiden bij het kiezen van profiel of vervolgopleiding op basis van een loopbaanoriëntatieprogramma.	

2. Aanpassing leersituatie

- A. De leerling heeft behoefte aan controle op gebied van schoolwerk.
De leerling heeft behoefte aan begeleiding bij agendagebruik en huiswerkplanning.

Categorie 1: basisarrangementen (Basisondersteuning)	Categorie 2: onderwijsondersteuningsarrangementen (Extra ondersteuning)
Er is dagelijks of wekelijks de mogelijkheid om agendacontrole uit te voeren. De leerling kan wekelijks ondersteuning krijgen bij het gebruik van de agenda.	Voor elke leerling met extra ondersteuning wordt er een OPP opgesteld, vinden er gesprekken plaats met ouders en wordt het docententeam geïnformeerd over de ondersteuning die de leerling nodig heeft.
De mentor onderhoudt contact met de ouders over huiswerk.	
Het gemaakte en geleerde huiswerk krijgt aandacht van de docent.	
De planning van huiswerk en toetsen is digitaal inzichtelijk voor leerling en ouders.	
Leerlingen kunnen op school huiswerkbegeleiding volgen via een externe aanbieder, namelijk Studiekring. Ouders dragen hiervoor de kosten.	

- B. De leerling heeft behoefte aan ondersteuning op het gebied van plannen en organiseren.

Categorie 1: basisarrangementen (Basisondersteuning)	Categorie 2: onderwijsondersteuningsarrangementen (Extra ondersteuning)
Docenten registreren huiswerk en toetsen in het digitaal systeem it's learning, waardoor dit voor leerlingen en ouders inzichtelijk is.	Voor elke leerling met extra ondersteuning wordt er een OPP opgesteld, vinden er gesprekken plaats met ouders en wordt het docententeam geïnformeerd over de ondersteuning die de leerling nodig heeft.
Huiswerk wordt elke les genoteerd op het bord.	
De leerling kan wekelijks hulp krijgen bij het maken van een planning, van de mentor (bijvoorbeeld door middel van het samen invullen van een weekplanner).	

Hulp bij het maken van een planning/studievaardigheden door de mentor m.b.v. methodische studieles. De KSG biedt Studielift123 gedurende de eerste drie leerjaren aan.	
De leerling kan huiswerk maken op school.	

C. De leerling heeft behoefte aan heldere, gestructureerde lessen.

Categorie 1: basisarrangementen (Basisondersteuning)	Categorie 2: onderwijsondersteuningsarrangementen (Extra ondersteuning)
Indien nodig kan er een vaste plek in de klas worden afgesproken voor een leerling.	Voor elke leerling met extra ondersteuning wordt er een OPP opgesteld, vinden er gesprekken plaats met ouders en wordt het docententeam geïnformeerd over de ondersteuning die de leerling nodig heeft.
De mentor of docent kan met de leerling vrije en onvoorspelbare situaties vooraf structureren. (bijvoorbeeld excursies).	
De lessen zijn gestructureerd, de lesdoelen staan op het (digi)bord en het is voor de leerling voorspelbaar wat het programma is van de les. De opbouw en het onderwerp van de les is op het bord te zien.	
De docent biedt wisselende werkvormen aan binnen de les.	
De docent differentieert in lesstof, afgestemd op ondersteuningsbehoeften van een leerling.	
De mogelijkheid om één op één met de leerling de dag voor- en na te bespreken (dagprogramma).	

3. Aanpassing lesmaterialen

A. De leerling heeft behoefte aan extra instructie

Categorie 1: basisarrangementen (Basisondersteuning)	Categorie 2: onderwijsondersteuningsarrangementen (Extra ondersteuning)
Er is de mogelijkheid tot verlengde en herhaalde instructie binnen de les.	Er is de mogelijkheid tot bijles in de vorm van een één op één instructiemoment
De instructie kan visueel ondersteund worden.	Structurele en langdurige huiswerkbegeleiding wordt niet geboden door de KSG. Wel kunnen leerlingen, op eigen kosten, gebruik maken van de huiswerkbegeleiding van StudieKring in ons gebouw.
Er zijn ondersteunende lesmaterialen aanwezig voor leerlingen met	Inzet extra ondersteunende leermiddelen voor leerlingen met beperkingen. Bijvoorbeeld gebruik van Klassencontact (webchair).

leerproblemen. Zie hiervoor het dyslexieprotocol.	
De mentor of docent kan een leerling helpen bij gerichte voorbereiding op toetsen, presentaties etc.	Opstellen OPP, gesprekken met ouders, aanpassen onderwijsprogramma ter bevordering van schoolgang.
De leerling en ouders kunnen per mail contact opnemen met de vakdocent om specifieke vakinhoudelijke vragen te stellen.	Een leerling kan een extra boekenpakket krijgen.
Een docent kan aantekeningen of digitale voorbereiding van de les doorgeven aan een leerling.	
Leerlingen kunnen gebruik maken van de Helpdesk als ze extra bijles willen van een bovenbouwleerling. Hieraan zij extra kosten verbonden.	

B. De leerling heeft behoefte aan ondersteuning bij het behalen van goede schoolresultaten.

Categorie 1: basisarrangementen (Basisondersteuning)	Categorie 2: onderwijsondersteuningsarrangementen (Extra ondersteuning)
Er is mogelijkheid tot differentiatie in tempo en niveau om met diversiteit van leerlingen om te kunnen gaan.	Voor elke leerling met extra ondersteuning wordt er een OPP opgesteld, vinden er gesprekken plaats met ouders en wordt het docententeam geïnformeerd over de ondersteuning die de leerling nodig heeft.
Er is de mogelijkheid om kortdurende ondersteuning te krijgen, bijvoorbeeld bij het inhalen van leerachterstanden, buiten de les.	
Leerlingen met een taalachterstand of rekenachterstand kunnen tijdelijk extra ondersteuning krijgen. Hiervoor bieden we in klas 1 hulplussen nederlands spelling, nederlands begrijpend lezen, engels en rekenen/wiskunde aan.	
Leerlingen kunnen extra oefenmateriaal krijgen.	
Leerlingen krijgen per periode voldoende mogelijkheden om cijfers te behalen. Leerlingen moeten de mogelijkheid krijgen om onvoldoende cijfers op te kunnen halen door het schooljaar. Leerlingen krijgen feedback op hun prestaties en leren hierdoor hun vaardigheden te vergroten. KSG maakt daarvoor gebruik van RTTI toetsen	
Leerlingen kunnen gebruik maken van de Helpdesk als ze extra bijles willen van een bovenbouwleerling. Hieraan zij extra kosten verbonden.	

C. Ondersteuning aan leerlingen met dyslexie of dyscalculie

Categorie 1: basisarrangementen (Basisondersteuning)	Categorie 2: onderwijsondersteuningsarrangementen (Extra ondersteuning)
Op onze school wordt er een dyslexiescreening gedaan in het eerste schooljaar als er vermoedens zijn van dyslexie.	Onderzoek naar dyslexie in klas 2-6.
Na screening en hulples kan er waar nodig een dyslexieonderzoek plaats vinden.	Onderzoek naar ernstige rekenproblemen.
Op onze school heeft een leerling met dyslexie recht op faciliteiten, zoals beschreven in het dyslexieprotocol.	Een leerling kan gebruik maken van schrijfhulp bij zijn examens, wanneer de onderwijsinspectie hiermee instemt.
Onze school heeft een dyslexiebegeleider in dienst.	
Op onze school kunnen leerlingen met dyslexie tijdelijk ondersteuning krijgen.	
Op onze school vindt screening van rekenproblemen plaats als hier aanleiding toe is.	
Op onze school heeft een leerling met een verklaring van dyscalculie of ernstige rekenproblemen recht op faciliteiten.	
Leerlingen met dyscalculie of ernstige rekenproblemen kunnen tijdelijk ondersteuning krijgen.	
Naar aanleiding van de screening van leerlingen in klas 1 wordt er, indien nodig, in klas 1 onderzoek gedaan naar dyslexie. De screening bestaat uit het beoordelen van de scores die de leerling heeft behaald op het CITO Leerlingvolgsysteem tijdens de basisschoolperiode, aangevuld met de Diaspel in de eerste periode van klas 1.	
De dyslexiecoördinator bespreekt met ouders en leerling de benodigde faciliteiten en ondersteunt bij het effectief gebruik maken van hulpmiddelen.	
Leerlingen mogen gebruik maken van tafelkaarten, formuleschrift, rekenmachine, grammaticakaarten etc, volgens de daarvoor geldende regels.	
Alle toetsen worden gemaakt met als lettertypegrootte 12.	
Een leerling kan gebruik maken van een voorleesprogramma (Sprint)	
Een leerling kan gebruik maken van een laptop. Een laptop dient door ouders aangeschaft te worden en is eigendom en	

verantwoordelijkheid van de leerling zelf. Bij toetsen maakt de leerling gebruik van een laptop van school.	
--	--

D. De leerling heeft behoefte aan taakverrijking dan wel taakverlichting.

Categorie 1: basisarrangementen (Basisondersteuning)	Categorie 2: onderwijsondersteuningsarrangementen (Extra ondersteuning)
Er is extra verdiepingsstof beschikbaar bij elk vak.	Voor elke leerling met extra ondersteuning wordt er een OPP opgesteld, vinden er gesprekken plaats met ouders en wordt het docententeam geïnformeerd over de ondersteuning die de leerling nodig heeft.
De leerlingen mogen in overleg lesstof compenseren (bijv. het laten vallen van een bepaalde taak of vak voor een andere taak of vak).	Onderzoek naar cognitieve capaciteiten.
De leerlingen mogen in overleg lesstof dispenseren (vrijstelling voor een bepaald vak).	Onderzoek naar executieve functies.
Docenten staan open voor het bieden van extra uitdaging en verdiepingsstof aan leerlingen om talenten te bevorderen.	
De leerling kan zijn lesprogramma versnellen (2 leerjaren in 1 schooljaar), of vertragen.	
Op onze school kan een leerling, indien nodig, aanpassingen krijgen in het lesprogramma zodat dit meer aansluit bij de onderwijsbehoeften van de leerling.	
Bij specifieke ondersteuningsbehoeften kan er, in overleg met de leerplichtambtenaar, MT en het IZAT, een aangepast rooster worden opgesteld.	
Aanpassen van het examenrooster is alleen mogelijk wanneer de Inspectie van Onderwijs hiermee instemt.	
Docenten analyseren toetsresultaten (RTTI) en bespreken opvallendheden met een leerling of met de klas.	

4. Aanpassing ruimtelijke omgeving

- A. De leerling heeft behoefte aan een overzichtelijke, prikkelarme werkomgeving en specifieke faciliteiten

Categorie 1: basisarrangementen (Basisondersteuning)	Categorie 2: onderwijsondersteuningsarrangementen (Extra ondersteuning)
De lokalen zijn opgeruimd, alles heeft een vaste plek.	Voor elke leerling met extra ondersteuning wordt er een OPP opgesteld, vinden er gesprekken plaats met ouders en wordt het docententeam geïnformeerd over de ondersteuning die de leerling nodig heeft.
Het is mogelijk om voor een individuele leerling of voor een hele klas afspraken te maken over vaste werkplekken in het lokaal.	Een leerling kan gebruik maken van een webchair om zo op afstand de les te kunnen volgen.
De leerling heeft binnen school de mogelijkheid om rustig, individueel te kunnen werken.	Een leerling kan gebruik maken van solo-apparatuur, waardoor de docent beter te verstaan is voor de leerling.
De leerling kan een buddy (medeleerling) aan zich gekoppeld krijgen wanneer hij moeilijk de lokalen kan vinden.	
De lokalen zijn voorzien van een klok en een time-timer is beschikbaar via de digiborden en smartborden.	
De leerling heeft de mogelijkheid om gebruik te maken van een koptelefoon.	
Een leerling kan tijdens toetsweken zijn toetsen in een apart, rustig lokaal maken.	
Op onze school is er een pauzeruimte waar leerlingen gebruik van kunnen maken in pauzes wanneer zij de rust nodig hebben. Tijdens andere vrije momenten kan de leerling rustig in de mediatheek.	

- B. De leerling heeft een fysieke beperking en behoefte aan aanpassingen in de omgeving

Categorie 1: basisarrangementen (Basisondersteuning)	Categorie 2: onderwijsondersteuningsarrangementen (Extra ondersteuning)
De school is rolstoeltoegankelijk	Voor elke leerling met extra ondersteuning wordt er een OPP opgesteld, vinden er gesprekken plaats met ouders en wordt het docententeam geïnformeerd over de ondersteuning die de leerling nodig heeft.
Een leerling kan gebruik maken van aangepast meubilair.	
Er zijn brede trappen in de school	
De kluisjes en toiletten zijn goed toegankelijk.	
Een leerling kan benodigde aanpassingen rondom kluisgebruik krijgen.	

Er is markering mogelijk op de trap i.v.m. een visuele beperking.	
Gebruik hulpmiddelen i.v.m. een visuele beperking, b.v. bij LO en tekenen.	
Contrasten kunnen worden aangepast op een digibord. Er kan ook gebruik worden gemaakt van join.me	
Een leerling kan gebruik maken van de lift.	

C. De leerling heeft behoefte aan een gestructureerde invulling van vrije momenten.

Categorie 1: basisarrangementen (Basisondersteuning)	Categorie 2: onderwijsondersteuningsarrangementen (Extra ondersteuning)
Er zijn heldere pauzeregels (m.b.t. bezoek supermarkt, gedrag op plein).	Voor elke leerling met extra ondersteuning wordt er een OPP opgesteld, vinden er gesprekken plaats met ouders en wordt het docententeam geïnformeerd over de ondersteuning die de leerling nodig heeft.
Er zijn duidelijke consequenties bij het overtreden van de pauzeregels.	
Er zijn heldere regels voor de tussenuren.	
Er is fysiek toezicht op de gangen, in de aula en op het plein, in de pauzes.	
Er is een stilleruimte waar de leerling heen kan tijdens vrije momenten.	

5. Inzet Expertise

A. De leerling heeft behoefte aan een vroege signalering van problemen en passende ondersteuning.

Categorie 1: basisarrangementen (Basisondersteuning)	Categorie 2: onderwijsondersteuningsarrangementen (Extra ondersteuning)
De mentor signaleert tijdig de onderwijsbehoefte van de leerling. Alle medewerkers van de school geven signalen en zorgen omtrent een leerling door aan de mentor.	Voor elke leerling met extra ondersteuning wordt er een OPP opgesteld, vinden er gesprekken plaats met ouders en wordt het docententeam geïnformeerd over de ondersteuning die de leerling nodig heeft.
Alle medewerkers van de school geven zorgwekkende signalen door aan de ondersteuningscoördinator.	Een orthopedagoog/GZ-psycholoog is op school aanwezig om structurele, intensieve en vertrouwelijke gesprekken te voeren met leerlingen.
Leerlingbespreking/groepsbespreking vinden (buiten de rapportvergaderingen om) plaats op afroep. Ze staan niet structureel gepland in de jaaragenda.	
De mentor rapporteert afspraken, signalen en gesprekken in SOM.	Psychodiagnostisch onderzoek bij specifieke zorgen.

De mentor signaleert ook bij comorbiditeit van problemen (voorkomen van problemen op meerdere gebieden tegelijkertijd).	Structurele begeleiding van orthopedagoog/GZ-psycholoog ten aanzien van specifieke ondersteuningsbehoeften.
De mentor/docenten hebben ook een signalerende functie waar het gaat om het signaleren van zorgen in de thuissituatie of vriendengroep/vrije tijd.	Psycho-educatie door een orthopedagoog.
De mentor signaleert gedragsverandering bij een leerling.	Structurele begeleiding schoolmaatschappelijk werk.
De mentor zoekt tijdig de ondersteuningscoördinator op voor overleg.	Structurele, intensieve leerlingbegeleiding.
De mentor consulteert collega's (signaleren zij hetzelfde?).	Voorlichting klas en docententeam over specifieke ondersteuningsbehoeften en specifieke faciliteiten.
De mentor informeert collega's over specifieke ondersteuningsbehoeften.	De ondersteuningscoördinator heeft overzicht van verantwoordelijkheden van de betrokken zorgpartners.
De ondersteuningscoördinator en de mentor bespreken zorgen in het interne ZAT.	
De leerling kan gebruik maken van een leerlingbegeleider/vertrouwenspersoon/schoolgericht maatschappelijk werker wanneer hij behoefte heeft aan kortdurende vertrouwelijke gesprekken.	

B. Aanwezige experts

Categorie 1: basisarrangementen (Basisondersteuning)	Categorie 2: onderwijsondersteuningsarrangementen (Extra ondersteuning)
Mentor/docenten/afdelingsleider	Structurele, intensieve begeleiding orthopedagoog
Ondersteuningscoördinator	
Leerlingbegeleiders/vertrouwenspersonen.	Structurele, intensieve begeleiding GZ-psycholoog
Docentencoaches	Structurele, intensieve begeleiding Intern begeleider
Schoolgericht maatschappelijk werk	Structurele, intensieve begeleiding ambulante begeleider cluster 1, 2
Orthopedagoog/GZ-psycholoog	
Intern begeleider	
Dyslexiecoördinator/ - begeleider	
Er is een leerplichtambtenaar verbonden aan onze school.	
We kunnen een beroep doen op een GGD-arts/schoolverpleegkundige die verbonden is aan onze school.	
We kunnen een beroep doen op de wijkagent.	

C. Trainingen

Categorie 1: basisarrangementen (Basisondersteuning)	Categorie 2: onderwijsondersteuningsarrangementen (Extra ondersteuning)
Sociale vaardigheidstraining	KIES-training
Faalangstreductie training	
Stressreductietraining	
Examenstress training	
Training Rots&water	
Training Planning & organisatie	
Motorisch Remediale Training (MRT)	

D. Docentenondersteuning

Basisondersteuning	Extra ondersteuning
Er is coaching voor nieuwe docenten mogelijk.	Er is begeleiding in de vorm van co-teaching.
Er is begeleiding op het gebied van klassenmanagement.	Er is voorlichting mogelijk aan docenten over specifieke ondersteuningsbehoeften, didactiek, groepsdynamica etc.
Er is voor docenten coaching beschikbaar op gebied van communicatie en gespreksvoering	
Er is voor docenten coaching beschikbaar op gebied van groepsdynamica.	
Er is voor docenten coaching beschikbaar gericht op de aanpak van leerlingen met specifieke ondersteuningsbehoeften.	
Er is de mogelijkheid tot intervisie en casusbespreking voor docenten.	Er is de mogelijkheid een klas te observeren en een groepsplan op te stellen voor een docententeam omtrent een specifieke klas.
Er kunnen door docenten casussen besproken worden onder begeleiding van een lid van het ondersteuningsteam.	
De docenten op onze school beschikken over voldoende handvatten voor goed klassenmanagement en kunnen hierbij ondersteuning krijgen van een docentcoach.	
De docenten beschikken over voldoende pedagogische vaardigheden om te kunnen omgaan met leerlingen met specifieke ondersteuningsbehoeften en kunnen met vragen hierover terecht bij het ondersteuningsteam.	
Er is systematisch aandacht voor de ontwikkeling van docenten waarbij een variëteit aan arrangementen ingezet kan worden.	
Er is begeleiding op het gebied van verslaglegging en het opstellen van OPP's en dossiervorming.	

E. Ondersteuningsstructuur

Categorie 1: basisarrangementen (Basisondersteuning)	Categorie 2: onderwijsondersteuningsarrangementen (Extra ondersteuning)
Op onze school is er een duidelijke route voor het bespreken van een leerling in het ondersteuningsteam en het Kernteam.	Voor leerlingen met extra ondersteuning wordt er een OPP opgesteld waarin het ondersteuningstraject beschreven wordt. Ouders ontvangen het OPP aan de start van het schooljaar en bij afronding van het schooljaar. Uiteraard is er lopende het schooljaar regelmatig rechtstreeks contact tussen ouders en school.
Op onze school wordt de ondersteuningsvraag van een leerling tijdig opgepakt door het ondersteuningsteam.	Het OPP is onderdeel van het leerlingvolgsysteem en inzichtelijk voor de mentor, docenten, afdelingsleiders en het ondersteuningsteam. Medewerkers weten het OPP te vinden in het leerlingvolgsysteem.
Op onze school bespreekt een lid van het ondersteuningsteam de resultaten van de bespreking in het IZAT of Kernteam met ouders.	
Uitkomsten van een bespreking in het IZAT of Kernteam zijn inzichtelijk voor medewerkers waarvoor dit relevant is.	
Op onze school is de voortgang van het ondersteuningstraject inzichtelijk voor alle betrokkenen, inclusief ouders. Voor leerlingen die gebruik maken van basisondersteuning wordt er rechtstreeks met ouders gecommuniceerd in gesprekken, telefonisch of per mail.	
De handelingsadviezen omtrent een leerling met een specifieke ondersteuningsbehoefte zijn bekend bij docenten.	

F. Beleid en organisatie

Categorie 1: basisarrangementen (Basisondersteuning)	Categorie 2: onderwijsondersteuningsarrangementen (Extra ondersteuning)
Op school is er structureel aandacht voor het vergroten van deskundigheid van personeel.	
Op onze school zijn de taken van de mentor vastgelegd.	
Op onze school zijn de taken van de ondersteuningscoördinator vastgelegd en deze worden jaarlijks geëvalueerd.	

De ondersteuningsstructuur is vastgelegd en inzichtelijk voor ouders.	
Op onze school kent elke medewerker het schoolondersteuningsprofiel.	
Het schoolondersteuningsprofiel is openbaar toegankelijk en is te vinden op de website.	
Onze school beschikt over de volgende protocollen: <ul style="list-style-type: none"> - Dyslexieprotocol - Protocol ernstige rekenproblemen. - Protocol medische handelingen. - Privacy protocol - Protocol Veilig Thuis (kinder mishandeling en huiselijk geweld). - Suicideprotocol. - Schoolveiligheidsplan 	

6. Samenwerking deskundigen

A. De leerling heeft behoefte aan samenwerking tussen ouders en scholen.

Categorie 1: basisarrangementen (Basisondersteuning)	Categorie 2: onderwijsondersteuningsarrangementen (Extra ondersteuning)
Er is regelmatig overleg met ouders aan de hand van het OPP.	Voor elke leerling met extra ondersteuning wordt er een OPP opgesteld, vinden er gesprekken plaats met ouders en wordt het docententeam geïnformeerd over de ondersteuning die de leerling nodig heeft.
Het opstellen van een ontwikkelingsperspectief en OPP wordt samen met de ouders gedaan. De inzet van extra ondersteuning wordt in overleg met ouders bepaald.	Er is intensief (1 keer per 6 weken) overleg met ouders aan de hand van het OPP over de ontwikkeling van de leerling.
Evaluatie van het OPP gebeurt samen met de ouders	Structureel, intensief contact met ouders.
De mentor houdt de ouders op de hoogte, ook van positieve ontwikkelingen. De mentor benadert ouders wanneer er zorgen zijn omtrent een leerling (volgens de geldende afspraken omtrent vertrouwelijkheid en geheimhouding). Bij zorgwekkende signalen wordt ouders gevraagd of zij de signalen herkennen.	Afstemming loket Passend Onderwijs SWV 25-05
De mentor benadert ouders als gelijke samenwerkingspartners	Plaatsing van een leerling in de schakelvoorziening van het SWV 25-05

- B. De leerling heeft behoefte aan één duidelijk plan en heldere communicatie in de samenwerking met hulpverlening.

Categorie 1: basisarrangementen (Basisondersteuning)	Categorie 2: onderwijsondersteuningsarrangementen (Extra ondersteuning)
Er is regelmatig contact tussen school en de betrokken hulpverlening van een leerling, wanneer de ondersteuningsbehoeften van een leerling hierom vragen.	Voor elke leerling met extra ondersteuning wordt er een OPP opgesteld, vinden er gesprekken plaats met ouders en wordt het docententeam geïnformeerd over de ondersteuning die de leerling nodig heeft.
Er wordt gesignaleerd en initiatief genomen in het organiseren van een multidisciplinair overleg met de betrokken hulpverlening.	Er is intensief contact tussen school en betrokken hulpverlening
Indien aan de orde wordt de ondersteuning op school afgestemd met de betrokken hulpverlening.	
Doorverwijzen van leerling en ouders naar externe hulpverlening.	De leerdoelen van een leerling worden afgestemd met de doelen vanuit de hulpverlening
	Doorverwijzen van leerling en ouders naar externe hulpverlening gevolgd door intensieve samenwerking met betrokken hulpverlening.
	Afstemming en overleg in Multi Disciplinair Overleg, waaruit intensieve afstemming en samenwerking volgt.
	Voorlichting aan ouders over specifieke thema's.

3.2. Welke leerling kan niet begeleid worden binnen de school?

Over het algemeen zijn de begeleidingsmogelijkheden van zowel basisondersteuning gericht op enkelvoudige leer- en gedragsproblemen. Ondersteuningsbehoeften binnen complexe, ernstige of meervoudige gedrags- en systeemproblematiek kunnen beperkt begeleid worden binnen de extra ondersteuning. Mogelijkheden voor extra ondersteuning worden o.a. beperkt door aantallen leerlingen met een bepaalde ondersteuningsbehoefte per klas, door de financiële ondersteuning vanuit het SWV en door de beschikbaarheid van externe professionaliteit binnen de school. Bovendien kan de school, ondanks de inzet van alle extra ondersteuning, niet in ondersteuningsbehoeften voorzien van leerlingen:

- die een sterk individueel gerichte ondersteuningsbehoefte hebben;
- waarvan de cognitieve en/of sociaal-emotionele ontwikkeling ernstig stagneert en daardoor het onderwijsaanbod en welbevinden van de leerling niet meer in balans is;
- waarvan niet aan de (fysieke) zorgbehoefte kan worden voldaan;
- waarbij de fysieke veiligheid van de leerling zelf of anderen binnen de school in gevaar komt.

De school zal elke behoefte aan extra ondersteuning individueel laten beoordelen door het interne Ondersteuningsteam, het Kernteam en waar nodig in overleg met het bovenschools VO loket van het SWV. Indien de problematiek van een leerling zich aandient tijdens de schoolloopbaan op de KSG zullen vanzelfsprekend alle inspanningen worden geleverd om deze leerling voor het onderwijs binnen de KSG te behouden.

3.3. Symbiose arrangementen (categorie 3)

Voor leerlingen die staan ingeschreven in het VSO is en blijft het mogelijk een deel van het onderwijs op een school voor voortgezet onderwijs te volgen: de zogenaamde symbiose. In dat geval maken regulier en speciaal onderwijs afspraken over het programma en de bekostiging en leggen deze vast in een symbioseovereenkomst. Op basis van de huidige wet- en regelgeving moet het gaan om minimaal drie uur per week (180 minuten) dat een leerling les krijgt in het regulier onderwijs en een symbioseovereenkomst voor ten minste twee aaneengesloten schooljaren. Het aantal onderwijsuren dat door het regulier onderwijs wordt verzorgd mag 60% bedragen van het totaal aantal uren dat de school gemiddeld per week verzorgt. *Zie ook: Brochure 'Een passend onderwijsprogramma voor alle leerlingen in het Voortgezet Onderwijs', Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap.*

Afgelopen jaar hebben we een symbiose arrangementen gehad voor één leerling met Breinsupport. Dit is een onderwijsinstelling voor leerlingen met Niet Aangeboren Hersenletsel.

3.4. Onderwijsondersteuningsstructuur

Hieronder is een beschrijving t.a.v. ondersteuning voor leerlingen met specifieke ondersteuningsbehoeften opgenomen uit het totale Ondersteuningsplan van de KSG:

Deze beschrijving is opgebouwd uit de volgende hoofdstukken:

1. Inleiding
2. Uitvoerenden:
 - a. De ondersteuningscoördinator
 - b. De intern begeleider
 - c. De schoolmaatschappelijk werker
 - d. De psycholoog/orthopedagoog
3. Het intern ondersteuningsteam
4. Het kernteam

1. INLEIDING

De begeleiding van leerlingen op de KSG vloeit voort uit de missie van de school. Deze is beschreven in het eerste deel van dit overzicht. De basisondersteuning op de KSG is wel te onderscheiden maar niet te scheiden van de extra ondersteuning op de school. Begeleiding richt zich op de ondersteuning van alle leerlingen en is ook iets waar alle leerlingen recht op hebben. Extra ondersteuning is voor leerlingen met een complexere hulpvraag. Zij hebben meer specifieke en geïndiceerde ondersteuning nodig hebben die wordt verzorgd door het Ondersteuningsteam in de school.

Centraal in de organisatie rond de ondersteuning op de KSG staat de ondersteuningscoördinator. Hij fungeert als spil in het complete aanbod van zorg op de school en is verantwoordelijk voor het organiseren en controleren van dit aanbod. Naast de ondersteuningscoördinator spelen specialisten een rol in het ondersteuningsaanbod van de school.

Het Ondersteuningsteam (geen fysieke ondersteuningspunt) van de Koninklijke Scholengemeenschap kent een interne en een externe zorglijn.

- Binnen de interne zorglijn functioneren met name de interne begeleiders, schoolmaatschappelijk werker, orthopedagogen, psychologen. Binnen de interne zorglijn zijn ook signaleringsonderzoek (dyslexie, dyscalculie, taal- en rekenbeleid) en sociaal-emotionele/

leeraanpak begeleiding (trainingen), training planning en organisatie (mindmappen) ondergebracht.

- Binnen de externe zorglijn functioneert het Kernteam, die vanuit verschillende expertise in de school adviseert in het opvangen van leerlingen met een specifieke hulpvraag. Het Kernteam bestaat uit Ondersteuningscoördinator (voorzitter), Leerplichtambtenaar, GGD schoolarts en Schoolgerichte Maatschappelijk werker. Vanuit het Samenwerkingsverband is dit Kernteam geïnitieerd ter vervanging van de Externe Zorg Adviesteams

Bij alle betrokken in de specifieke en geïndiceerde ondersteuning rond leerlingen worden taken en verantwoordelijkheden beschreven. Ook de positie van de betrokken binnen de organisatie en de daaruit vloeiende werkzaamheden worden uitgelicht. Tenslotte is er aandacht voor de afspraken rond communicatie tussen de verschillende betrokkenen.

2. DE UITVOERENDEN

a. De ondersteuningscoördinator

Taken/verantwoordelijkheden

1. De ondersteuningscoördinator is het eerste aanspreekpunt voor de mentor/afdelingsleider voor zorgleerlingen. Hij analyseert de problematiek op basis van de signalen van de mentor/docenten/afdelingsleider. Op basis van deze analyse stelt de ondersteuningscoördinator vast of daadwerkelijk zorg moet worden geactiveerd.
2. De ondersteuningscoördinator organiseert een 'intervisie'-groep, bestaande uit leden van het Ondersteuningsteam (de dyslexiebegeleider, de dyscalculiebegeleider, de counselor en de leerlingbegeleider(s)) om over de cognitieve leer- of sociaal-emotionele problematiek bij leerlingen te spreken.
3. De ondersteuningscoördinator is voorzitter interne en externe Ondersteuningsteam. Op grond van bovengenoemde analyses bereidt de ondersteuningscoördinator de Ondersteuningsteam - vergaderingen voor en is hij tevens voorzitter van deze vergaderingen. Binnen deze Ondersteuningsteam -vergaderingen wordt een plan van aanpak opgesteld en een tijdpad bepaald.
4. De ondersteuningscoördinator is de regievoerder/casemanager:
Hij houdt gemaakte afspraken bij, waarbij betrokken hulpverleners, start en einddatum genoemd worden
 - Hij coördineert de informatie-uitwisseling tussen betrokken hulpverleners
 - Hij verzorgt een efficiënte en adequate terugkoppeling naar signaalgevers
 - Hij verzorgt efficiënte en adequate informatie uitwisseling met de leerling en/of het gezin
 - Hij monitort de verleende hulp en stelt plan van aanpak - indien nodig - bij
 - Hij toetst het nakomen van gemaakte afspraken en neemt eventueel benodigde stappen als afspraken niet zijn nagekomen.
 - Hij houdt alle gemaakte afspraken/acties /evaluaties bij in een registratiesysteem

- Hij beëindigt de zorg zodra er geen hulpverlener meer betrokken is bij de leerling
- Hij meldt de jeugdige af in het systeem zodra de zorgcoördinatie is beëindigd
- Bij structurele handelingsverlegenheid van de school t.a.v. de zorg regelt de ondersteuningscoördinator in samenwerking met het Zorgloket VO verplaatsing naar een ander vorm van passend onderwijs.
- Hij zorgt dat alle relevante informatie in SOM wordt opgenomen

Organisatie

- De ondersteuningscoördinator legt verantwoording af aan het managementteam van de school, adviseert het MT m.b.t. verdere ontwikkeling van (de visie) van de leerlingenzorg
- De ondersteuningscoördinator is door de partijen gemandateerd om hulpverleners van de convenantpartijen aan te sturen met het oog op het plan van aanpak.
- De ondersteuningscoördinator wordt in staat gesteld de taken uit te voeren zoals in het zorgplan omschreven; hij is gemandateerd om betrokken collegae aan te sturen met het oog op het plan van aanpak van de zorgleerling.
- De ondersteuningscoördinator vertegenwoordigt de school bij externe overlegsituaties van belang voor de leerlingenzorg binnen de school, bijvoorbeeld overleg tussen Ondersteuningsteam -voorzitters, werkgroepen Passend Onderwijs, e.d.

Communicatie

De ondersteuningscoördinator is de centrale functionaris van alle zorg binnen de school en onderhoudt contact met:

- schoolleiding
- interne en externe hulpverleners
- beleidsmakers
- collega ondersteuningscoördinatoren
- mentoren /docenten
- ouders
- loket VO

b. De interne begeleider

Taken/verantwoordelijkheden

1. De interne begeleider verzorgt de interne begeleiding van leerlingen met specifieke ondersteuningsbehoeften:
 - hij schrijft het handelingsplan/ Ontwikkelingsperspectiefplan (OPP) in overleg met de mentor en de ouders
 - hij voert het OPP uit
 - hij adviseert docenten en mentoren met behulp van kijkwijzers
 - hij neemt deel aan begeleidingsgesprekken met de mentor en de ouders ten behoeve van de voortgang en de evaluatie van het OPP
2. De interne begeleider begeleidt leerlingen met sociaal-emotionele problematiek, die door het interne ONDERSTEUNINGSTEAM worden verwezen.
De interne begeleider:
 - voert een intakegesprek met de leerling om een probleem te verhelderen
 - vraagt de nodige informatie bij (externe) betrokkenen en/of ouders op
 - op grond van deze informatie worden afspraken gemaakt en vastgelegd in een OPP (in SOM)
 - voert het plan van aanpak uit aan de hand van maximaal drie gesprekken
 - evalueert of het plan van aanpak effect heeft gehad en verzorgt de terugkoppeling naar het interne Ondersteuningsteam of de verwijzing naar het Kernteam.
3. De interne begeleider neemt deel aan het interne Ondersteuningsteam en geeft op grond van eigen deskundigheid advies
4. De interne begeleider begeleidt leerlingen met plannings-, organisatie-, motivatie- en cognitieve problemen die door het interne Ondersteuningsteam zijn doorverwezen:
 - hij voert een intakegesprek met leerling om probleem te verhelderen en begeleidingsafspraken te maken
 - hij stelt een handelingsplan op en voert dit uit
 - hij evalueert het handelingsplan en verzorgt de terugkoppeling naar het interne Ondersteuningsteam of verwijst naar het Kernteam.
5. Legt alle begeleidingsafspraken, handelingsplannen en evaluaties vast in het leerlingvolgsysteem SOM (met een notificatie naar de ondersteuningscoördinator).

Organisatie

- De interne begeleider krijgt opdracht via het interne Ondersteuningsteam of in geval van urgentie rechtstreeks via de ondersteuningscoördinator.
- De interne begeleider geeft indien nodig handelingsadviezen aan mentoren/docenten in overleg met ondersteuningscoördinator.
- De interne begeleider legt verantwoording af aan het interne Ondersteuningsteam.

Communicatie

De interne begeleider onderhoudt in het kader van de begeleiding contacten met:

- leerling
- ouders
- ondersteuningscoördinator
- mentoren/docenten
- externe hulpverleners (in overleg met ondersteuningscoördinator)

d. De schoolmaatschappelijk werker

Taken/verantwoordelijkheden

De schoolmaatschappelijk werker werkt:

- binnen de ondersteuningsstructuur van de schoolorganisatie en in het ondersteunings- en het Kernteam
- met leerlingen, ouders, leerkrachten, begeleiders en derden
- in de gebieden jeugd, onderwijs, opvoeding, hulpverlening en samenleving
- vanuit diverse methodieken, bijvoorbeeld gericht op preventie, curatief, out reachend, individueel of systeemgericht
- in samenwerking met andere disciplines binnen en buiten de schoolorganisatie in een gedeelde verantwoordelijkheid
- ter voorbereiding en in aansluiting op het aanbod van lokale voorzieningen, de (jeugd)zorg, het aanbod binnen het reguliere onderwijs en het speciaal onderwijs
- vanuit de vraag van de school, van de ouders en/ of de leerling

Organisatie

De schoolmaatschappelijk werker zorgt voor een meerwaarde in het Ondersteuningsteam in aansluiting op en nauwe samenwerking met de ondersteuningsstructuur van de school. Hij realiseert dit in 8 uur per week SMW .

Communicatie

- De schoolmaatschappelijk werk legt verantwoording af aan de ondersteuningscoördinator.
- De schoolmaatschappelijk werker zorgt voor bekendheid van SMW bij personeel, leerlingen en ouders

e. De psycholoog/orthopedagoog

Taken/verantwoordelijkheden

1. Het inzetten van pedagogische/psychologische deskundigheid bij het adviseren m.b.t. zorg als deelnemer interne Ondersteuningsteam.
2. Op advies van het Ondersteuningsteam inzetten van pedagogische/psychologische begeleiding of diagnostiek. Resultaten van die begeleiding/diagnostiek terugkoppelen naar de ouders, de ondersteuningscoördinator en het Ondersteuningsteam.
3. De ondersteuningscoördinator inhoudelijk ondersteunen bij het contact met hulpverleners.
4. Bij blijvende handelingsverlegenheid van de school ondanks inzet zorg, de school adviseren en begeleiden bij het doorverwijzen naar het Zorgloket VO

Organisatie

Psycholoog/orthopedagoog functioneert als een lid van het Ondersteuningsteam, waarbij de hulpvragen en -behoeften van de school en haar medewerkers centraal staan.

Communicatie

De psycholoog/orthopedagoog wordt ingezet/aangestuurd door de ondersteuningscoördinator. Waar nodig onderhoudt hij contacten met interne begeleiders, mentoren, afdelingsleiders, ouders en/of externe hulpverleners.

HET INTERN ONDERSTEUNINGSTEAM

Taken/verantwoordelijkheden

1. Het interne Ondersteuningsteam beoordeelt de probleemanalyse van de ondersteuningscoördinator en bespreekt gezamenlijk de begeleidingsmogelijkheden van de school.
2. Het interne Ondersteuningsteam stelt een plan van aanpak op, waarbij precies wordt afgesproken op welke manier en binnen welk tijdpad hulpverlenerstaken worden uitgevoerd.
3. Het interne Ondersteuningsteam evalueert eerder opgestelde plannen van aanpak op resultaten en neemt een beslissing ten aanzien van:
 - beëindigen van de zorg
 - bijstellen plan van aanpak
 - verwijzen naar het externe Ondersteuningsteam
 - terugkoppeling naar mentoren/docenten en ouders

Organisatie

Aan het interne Ondersteuningsteam nemen deel:

- Ondersteuningscoördinator (= voorzitter)
- Interne begeleider
- Medewerker Schoolmaatschappelijk Werk (SMW)
- Mentor (op afroep)
- Orthopedagoog/ psycholoog

Communicatie

Er vindt alleen direct informatie uitwisseling plaats tussen de ondersteuningscoördinator, de mentor en ouders. Vervolgens tussen de ondersteuningscoördinator en de deelnemers van het interne Ondersteuningsteam. Tenslotte tussen de ondersteuningscoördinator, de mentor, de ouders en de betrokken hulpverleners. Als er informatie-uitwisseling moet plaatsvinden buiten deze kring is toestemming van ouders nodig.

De ondersteuningscoördinator is eindverantwoordelijk voor de communicatie over de leerling.

HET KERNTTEAM

Taken/verantwoordelijkheden

1. Het Kernteam neemt de zorg van de leerling over wanneer:
 - het interne ondersteuningsteam geen mogelijkheden meer biedt voor verdere begeleiding, maar deze wel noodzakelijk wordt geacht
 - er externe hulpverleners zijn betrokken op de zorg van de leerling (bijv. Bureau Jeugdzorg, afdeling Leerplicht, politie/justitie)
2. De leerling wordt met toestemming van ouders ingebracht door de ondersteuningscoördinator (bijlage 1). Het ondertekende toestemmingsformulier dient in dossier aanwezig te zijn. Aan de hand van dit formulier bespreken alle deelnemers volgens een vast format deze leerling:
 - inbreng probleem
 - verhelderende vragen
 - probleem analyse
 - afspraken wie de regie neemt
 - afspraken welke acties worden uitgezet

Dit alles wordt door de ondersteuningscoördinator vastgelegd in notulen en de informatie wordt teruggekoppeld naar alle betrokkenen.

3. Het Kernteam evalueert eerdere gemaakte afspraken op resultaten/doelen en neemt een beslissing ten aanzien van:
 - beëindigen van de zorg
 - bijstellen plan van aanpak
 - verwijzen naar het loket SWV
 - terugkoppeling naar de mentor/docenten, de externe hulpverleners en de ouders
 - overdracht naar andere school
4. Alle deelnemers die deelnemen aan het Kernteam zijn gemandateerd door hun organisatie op grond van het Convenant Kernteam vastgesteld in het SWV, voor het uitvoeren van afspraken vastgesteld door de vergadering.
5. Het Kernteam is op de hoogte van alle externe begeleidingsmogelijkheden (sociale kaart)

Organisatie

Aan het Kernteam nemen deel:

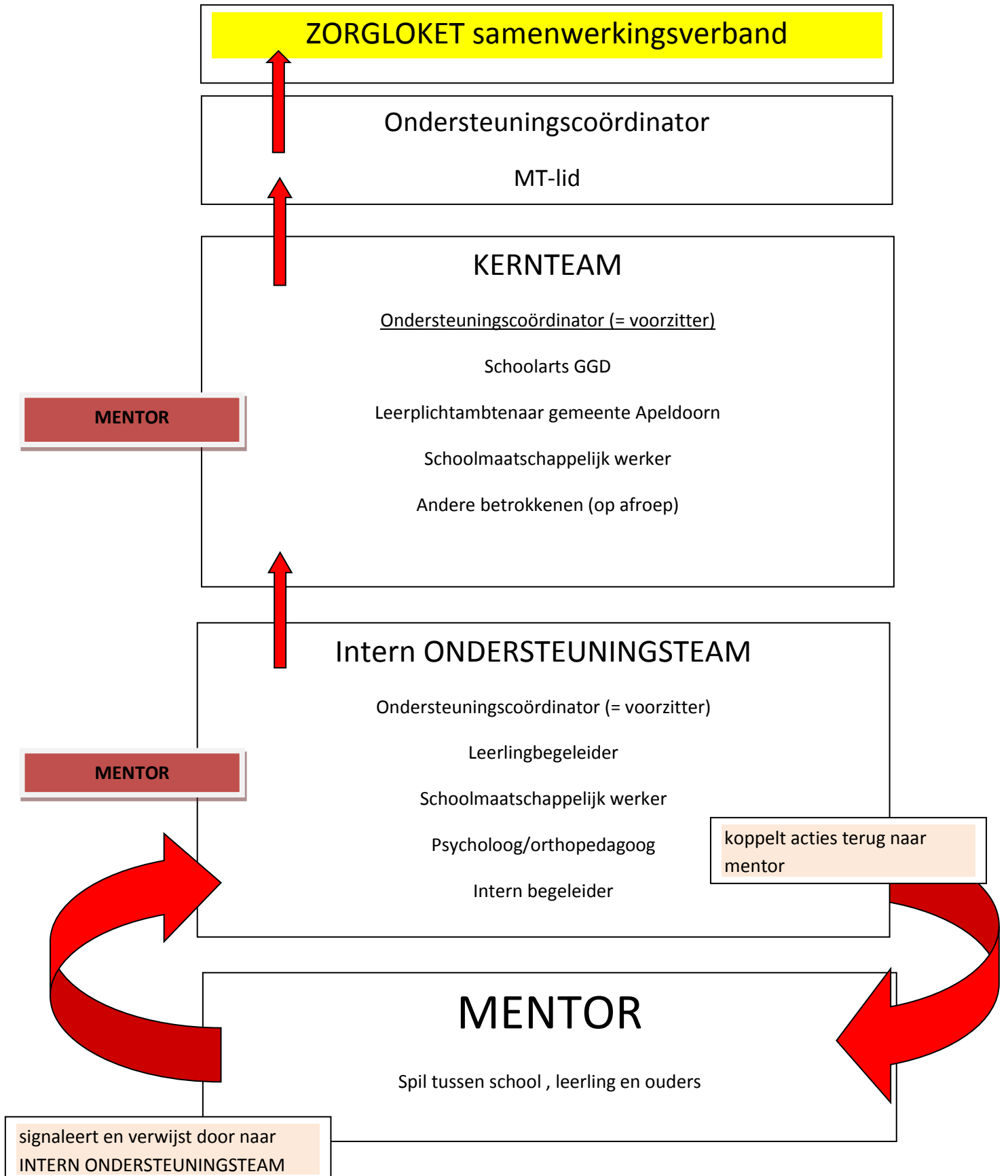
- Ondersteuningscoördinator (= voorzitter)
- Schoolarts GGD
- Leerplichtambtenaar gemeente Apeldoorn
- Medewerker Schoolmaatschappelijk werk
- Externe hulpverleners op afroep (bijv. voogden, ambulante gezinsbegeleiders, medewerkers opvoedsteunpunt/Centrum voor Jeugd en Gezin e.d.)
- Mentoren-afdelingsleiders op afroep

Communicatie

De ondersteuningscoördinator is eindverantwoordelijk voor de communicatie over de leerling. Alle contacten dienen te worden vastgelegd in het leerlingregistratiesysteem (SOM). Afhankelijk van het plan van aanpak/handelingsplan heeft de uitvoerder/regievoerder vooral contact met alle betrokkenen en koppelt dit terug naar de ondersteuningscoördinator.

SCHEMA ONDERSTEUNINGSSTRUCTUUR

4. Conclusie en ambitie

In Hoofdstuk 3 is aangegeven wat wij als school in de nabije toekomst aan ondersteuning kunnen bieden binnen de context van Passend Onderwijs. Het is voor ons als reguliere school zaak om ons de komende jaren te richten op de omslag van meer zorgleerlingen binnen het regulier onderwijs op te vangen. De ontwikkelagenda is daarin leidend voor onze ambities.

5. Ontwikkelagenda

In deze paragraaf wordt volgens de PDCA-cyclus een tijdpad beschreven van de ondersteuningsmogelijkheden die de school wil ontwikkelen.

1. De school werkt planmatig aan de ontwikkeling van Opbrengst gericht Werken.

P: Binnen het curriculum van de kernvakken Nederlands, Wiskunde/rekenen en Engels worden de resultaten van de gevalideerde vaardigheidstoetsen (Diatoetsen) meegenomen in aanpassingen/verbeteringen voor leerjaar 1, 2 en 3 om te komen tot de wenselijke referentieniveaus

D: In de komende schooljaren worden in leerjaar 1 in september als beginmeting 4 Diatoetsen afgenomen: Diatekst (begrijpend lezen nederlands), Diaspel (taalverzorging nederlands) Diatekst Engels (begrijpend lezen Engels) en Dia cijfer/wisk (rekenvaardigheid en wiskunde) en in mei/juni dezelfde toetsen als vervolgmeting in leerjaar 1, 2 en 3

C: In oktober van elk schooljaar analyseren welke leerlingen van leerjaar 1 achterstanden vertonen op referentieniveau en in juli van elk schooljaar analyseren we welke leerlingen/ klassen van leerjaar 1,2 en 3 achterstanden vertonen op referentieniveau en of er voldoende is geprofiteerd van het onderwijs het afgelopen schooljaar

A: Op grond van de bovengenoemde analyses worden leerlingen uit leerjaar 1 ingedeeld in hulplekken (begrijpend lezen, Spelling, Wiskunde/rekenen en Engels) en worden curricula van de kernvakken waar nodig aangepast. Voor het komende schooljaar heeft dat een speerpunt t.a.v. begrijpend lezen opgeleverd.

2. De school investeert in het versterken van handelingsbekwaamheid en competenties van haar personeel.

P: Uit lessenbezoeken en visitatiecommissies is de behoefte aan verbeteringen bij docenten naar voren gekomen op het gebied van pedagogisch en didactisch handelen om goed klassenmanagement bij een grote klas met een aantal zorgleerlingen mogelijk te maken.

D: Scholing wordt ingezet binnen de scholingsfactor van elke docent binnen een verplicht en een vrijwillig kader

C: De school inventariseert of de scholing voor docenten voldoende handvatten/kennis heeft opgeleverd, zodat zij goed kunnen omgaan met verschillen tussen leerlingen in de klas en inventariseert nieuwe scholingsbehoeftes op grond van de dagelijkse praktijk .

A: Er wordt scholing ingezet bij behoeftes die nog niet aan de orde zijn geweest volgens het prioriteitenlijstje en extra scholing als de vorige scholing nog onvoldoende effect heeft gehad

door externe partijen en door het eigen Ondersteuningsteam

3. De school stelt jaarlijks de effectiviteit van de ondersteuning en begeleiding vast en past beleid aan.

P: Binnen AVVO aan het eind van elk schooljaar met een planmatig evaluatiemoment van de effectiviteit ondersteuning in ons kwaliteitsplan .

D: In een jaarverslag kwaliteitsoverzicht moet zichtbaar zijn welke leerlingen gebruik hebben gemaakt van basis- en extra ondersteuning en zichtbaar zijn of dat voldoende heeft geleid tot het behalen van de doelen.

C: Analyse van de cijfers laat zien welke begeleiding voldoende effect heeft opgeleverd. Zo niet, dan moet bekeken worden welke verbeterpunten ingezet moeten worden om de effectiviteit te verhogen.

A: Het uitvoeren van de verbeterpunten t.a.v. begeleiding. Dit moet o.a. leiden minder uit- en afstroom van leerlingen.

4. De school gaat meer samenwerken met collega-scholen en Speciaal Onderwijs.

P: De school moet goed op de hoogte zijn van de begeleidingsmogelijkheden van andere scholen in de regio en meer aansturen op onderlinge samenwerking/ondersteuning

D: In overleg een “moeilijke” leerling van een andere school tijdelijk overnemen als een soort time-out vorm of een leerling voor een aantal uren/dagen onderwijs laten volgen binnen een speciale setting. Docenten/begeleiders uit het Speciaal onderwijs als expert actief mee laten kijken in klassensituaties en structureel intervisie met collega scholen uit het Samenwerkingsverband

C: Evalueren of het in de praktijk haalbaar is om met andere scholen leerlingen “tijdelijk” uit te wisselen. In de praktijk kan het bijvoorbeeld betekenen dat het gedrag positiever wordt, maar dat het een te grote onderbreking betekent van de leerstofprestaties.

A: Kan samenwerking verder worden uitgebreid of geïntensiveerd.

5. Er wordt mee gebruik gemaakt van Multidisciplinaire Overleggen (MDO's) om leerlingen te bespreken met complexe problematiek, waarbij diverse ketenpartners betrokken zijn.

P: Vanuit het Samenwerkingsverband is het Kernteam geïnitieerd waarin leerlingen met complexe ondersteuningsvragen worden. Van daaruit kunnen MDO's worden georganiseerd om te komen tot één gezamenlijk aanpak voor elke leerling.

D: Binnen dit Kernteam is het belangrijk dat één van de leden de regie over het plan van aanpak neemt.

C: Dit komende schooljaar worden de Kernteams gevolgd en aan het eind van het schooljaar wordt bekeken of we kunnen komen tot één gezamenlijk plan van aanpak voor elke leerling

A: Gaandeweg het schooljaar zal er, naar verwachting, vaker gekozen worden voor het organiseren van een MDO omtrent een leerling. Een MDO met de specifiek betrokkenen omtrent een leerling zal waarschijnlijk beter aansluiten bij de ondersteuningsbehoeften van de leerling

en het gezin.

6. Meer preventief inzetten op sociale veiligheid binnen de school.

P: Onze school biedt een sociaal veilige leeromgeving waarin de leerlingen tot optimale prestaties kunnen komen

D: De leerlingen uit de eerste drie leerjaren, docenten, MT en OOP nemen dit schooljaar deel aan het project Vriend@Vijand d.m.v. invullen vragenlijst (beginsituatie), containerbezoeken met interactieve verwerking van een thema, besprekingen in eigen klassenverband, studiemiddagen en effectmeting

C: de schoolscan o.b.v. de vragenlijsten bepaalt de inhoud van de thema's en de manier waarop school (leerlingen en personeel) met deze thema's aan de slag gaan d.m.v. lesbrieven, studiemiddagen, praktische uitvoeringen, e.d.

A: Het aantal incidenten op gebied van sociale veiligheid moet afnemen en leerlingen en personeel moet zich veiliger voelen op school (meetbaar a.d.h. eindvragenlijst).